

Мариана Демирева:
Механотехникумът днес

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

С ПОДКРЕПАТА НА „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ В ЕНИНА РАБОТИ БАНКОМАТ

Ведно от най-големите населени места на територията на община Казанлък – село Енина, вече работи банкомат, благодарение подкрепата на Местна коалиция „Алтернативата на гражданите“ и личното съдействие на инж. Николай Ибушев, основател и ръководител на Коалицията и генерален директор на „Арсенал“ АД. Новата придобивка идва като подарък за жителите на Енина в навечерието на един от най-обичаните празници в България – 24 май. Банкоматът е на Банка ДСК. Той е монтиран в сградата на кметството.

Освен изключителното улеснение за жителите на Енина и на съседните села Горно Изворово и Долно Изворово, обслужването от този банкомат, както и всички други на Банка ДСК в града, дава редица преференции за работниците и

служителите на „Арсенал“ АД и „Арсенал – 2000“ АД. Всички арсеналци, които имат дебитни карти към Банка ДСК, ще могат да теглят парични суми или да извършват трансакции с 0% такса, т.е. услугата за тях ще бъде без да се начислява такса.

И още едно улеснение за работещите в най-голямото машиностроително предприятие в България: всички, които имат желание да си открият дебитни карти към Банка ДСК, ще бъдат обслужени на територията на дружеството.

Продължава на стр. 3

2020: Празник на розата - онлайн и по Чудомир

Под мотото „Пресни новини... за Празник на розата 2020 - от Чудомир до наши дни“ и тази година ще бъде почетен символът на Казанлък – маслодайната роза.

Различен, нетрадиционен, интересен и изобилстващ от настроение, Празник на розата ще има за казанлъчани. Въпреки епидемичната ситуация в световен мащаб, в града на розите ще ухае на гюл и ще има празнично настроение. Като малка компенсация за отменените Чудомирови празници, тържествата ще преминават под мотото на негови мисли.

В своята 117-а годишнина фестивалът ще бъде „домашен, уютен, мил и най-важното – ще създаде ведро настроение и празничност, от които всеки има нужда“. В кулминационните дни на 5, 6 и 7 юни, освен излъчванията онлайн, са включени непредвидени срещи с новата Царица Роза, както и богат концерт от известни изпълнители, родени в Казанлък.

Няма да липсват и традиционните събития – обявяване на онлайн избраната Царица Роза 2020, издигане знамето на града, коронясването на новата Царица, розоберът, огласяването по „пун-

Снимка: Евгения Максименко

товете на Чудомир“.

За първи път всяко домакинство на територията на Казанлък и населените места ще получи знамето на града, което да бъде поставено на видно място на жилищната сграда. Идеята на Община Казанлък е семействата да получат знамената като дар за Празника на града, който тази година е на 5 юни. В момента се изработват 30 000 знамена от шивашки фирми в Казанлък, Русе и Първомай, а средствата за тях са от дарения на Община Казанлък. Знамето на Казанлък е розово на цвят, с герб, като за тази инициатива то е с размери 120/70 сантиметра.

Знамената ще се раздават по домакинствата в жилищните блокове и къщи, а ако семействата отсъстват в момента,

Честит 24 май!

Уважаеми преподаватели от
Технически университет – София и Филиал – Пловдив,
Технически колеж – Казанлък,

Уважаеми учители,

Скъпи студенти, колежани и ученици,

За мен е чест да Ви поздравя от името на ръководството на най-голямото предприятие в сферата на машиностроенето в България – „Арсенал“ АД, по случай Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост – 24 май!

В навечерието сме на един от най-обичаните празници, който символизира непрекъснатия стремеж на българина към знание, към духовно и професионално усъвършаване. Ден, който обединява научните традиции през вековете и младостта в общ стремеж към разширяване границите на човешкото познание.

Пожелавам на всички, които упорито вървите по пътя на знанието, да съхраните в себе си търсецкия човешки дух, непрекъснато да надграждате наученото и да постигате все по-високи цели.

Бъдете здрави, любознателни, следвайте смело мечтите си, защото бъдещето е на знаещите и можещите.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Инж. Николай Ибушев

Генерален директор на „Арсенал“ АД

Почетен гражданин на Казанлък

Ръководител на МК „Алтернативата на гражданите“

Приветствие от проф. д-р инж. Ивайло Ганев,
директор на Технически колеж – Казанлък
към Технически университет – София

Скъпи казанлъчани,
Драги студенти,

На 24 май по традиция чествуваме делото на двамата равноапостоли Свети Кирил и Свети Методий и правим равностметка на постигнатото в областта на образованието и културата. Обстановката, в която днес правим това, е много по-различна от тази, в която нашите предци и ние сме отбелязвали досега този най-светъл празник. За съжаление, няма да има весела ученическа глъчка, а „Върви, народе възродени“ ще звучи над празни площади. Коварната пандемия постави на изпитание целия свят, в т. ч. и образованието като водещ елемент в съграждането на всяко проспериращо общество.

Продължава на стр. 4

ще бъдат оставени телефони, на които да се обадят, за да си получат знамената. Поставянето на хиляди знамена на фасадите на сградите, на терасите или на входовете на къщите, ще създаде визуалното усещане за градини от рози, с които всеки свързва Казанлък.

Програмата на Празника на розата 2020 – на стр. 4

Гордост

В „АРСЕНАЛ“ ОТЛИВАТ ПЪРВИЯ БЪЛГАРСКИ ПАМЕТНИК НА БРАТЯТА КИРИЛ И МЕТОДИЙ

В България първият паметник на светите братя равноапостоли Кирил и Методий

Архив:
Бонка и Сашко Кръстевци

тдий е изработен в Казанлък. Паметникът е създаден от казанлъшкия учител Иван Топалов през 1932 година. На 24 май 1932 година паметникът е открит в двора

на бившето Казанлъшко педагогическо училище, днес Профилирана хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“, което отваря врати през 1883 година. Скулптурата представлява двамата първоучители в цял ръст с книга в ръце. Изпълнението в метал е направено изцяло в Казанлък - отлята е от бронз в Държавната военна фабрика, днешният „Арсенал“. В изработката участва и Механо-техническото училище, сега Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“. В изграждането на паметника се включили ентузиазирани ученици и много граждани. В книгата „Казанлък и околности - пътеводител“ от 1971 година се казва, че към този момент той е единственият монумент на двамата равноапостоли в България. Днес паметникът на братя Кирил и Методий е обновен, върху плоча от черен гранит са изписани имената на два-

мата равноапостоли.

Първият паметник на създателите на двамата равноапостоли датира от 1863 г., когато фигурите им са изваяни от бронз върху внушителния монумент „Апотеоз на славянството“ в древната руска столица Новгород. Същата година светът тържествено отбелязва 1000-годишнината на Моравската мисия и създаването на славянската писменост.

Паметни плочи на светите братя у нас има още в разцвета на българското Възраждане. В махалите на Куцаровци и Големановци край Килифаревския манастир - средище на Търновската книжовна школа, са поставени оброчни плочи на Кирил и Методий на местата, където учители извеждат децата на 11 май за водосвет. Паметна плоча с голям надпис е поставена през 1885 г. и в черквата „Рождество Богородично“ на търновското село

Керека за 1000-годишнината от кончината на Методий.

Една от емблемите на столи-

Паметникът днес

цата е паметникът на светите равноапостоли пред Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“. Той е дело

на скулптора Владимир Гиновски и на арх. Иван Иванчев. Паметникът е открит през 1972 г. И до днес е смятан за едно от най-добрите постижения на българското монументално изкуство. Негово копие е поставено през 1990 г. в Мурманск, Русия, както и в двора на българското посолство в Рим.

Паметници на светите братя има в Пловдив, Асеновград, Пазарджик, Стрелча, Добрич, Враца, Благоевград, Бургас, в земенското село Дивля.

Паметникът на двамата равноапостоли в първата столица на Българската държава - Плиска, е издигнат през 2015 г. като част от културно-историческия комплекс „Двор на кирилицата“.

В Солун се намират два паметника на Кирил и Методий. Монументи на създателите на славянската писменост са издигнати в Охрид, Скопие и Белград.

„Трибуна Арсенал“

Финанси от ХХ век

В ДЪРЖАВНАТА ВОЕННА ФАБРИКА СА СЕКЛИ МОНЕТИ

Една много любопитна и малко известна подробност е, че в Казанлък са били сечени монети между 20-те и 40-те години на миналия век. За този исторически факт разказва Антони Цанков, дългогодишен колекционер от града на розите. Своето изследване той публикува в юбилейния сборник „Казанлък в миналото и днес“ на Исторически музей „Искра“ през 2001 година.

Историята на „казанлъшките пари“ е свързана с 23 пехотен Шипченски полк и Държавната военна фабрика в града.

За героичното минало на „людия полк“ е изписано много, но за икономическата и стопанската му дейност се знае малко. Към полка са били създадени лични стопанства, а в мирно време - лавки и магазини с търговска цел за войници и офицери. През кризисния военен период в държавата не достигали парични средства за изплащане редовно на заплатите на офи-

церския и редовия състав.

Тогава командването на

изпълнени в бронз.

Инициативата да се сечат пари-жетони била продължена от медникарската кооперация „Розова долина“ - Казанлък, в началото на 20-те години на миналия век. Те били от мед.

Но най-голям разцвет сеченето на такива монети получило при създаването на потребителска кооперация „Държавна военна фабрика“ - Казанлък, през 1934 година.

полка решило да отсече пари за вътрешна употреба, по подобие на Австрия и Германия. Появили се монети-жетони на 23 пехотен Шипченски полк. Известни са такива с номинали 5, 10 и 20 лева,

По информация от Антони Пенков, са били отсечени монети с различни номинални стойности, геометрична форма и метал. От едната страна бил изписан номиналът на монетата, а от другата стра-

на - ДВФ.

Кръглите били със стойности 1, 2, 5 лева - медни, а с по-високата стойност били изсечени от сплав алпака. Монетите с номинал 10, 20, 50 лева били триъгълни, квадратни и правоъгълни, а тези от 100 лева - шестоъгълни. Тиражът бил 500 хиляди броя.

В кооперацията членували работници и служители от Държавна военна фабрика - Казанлък, и офицери от 23 Шипченски полк. 50% от заплатата се получавала в монети-жетони. Кооперацията работела с три магазина - хранителен, текстилен и за промишлени стоки. Цените били с 20% по-ниски от пазарните, като се предоставяла възможност и за дългосрочно изплащане. Кооператорите получавали годишни дивиденди от печалбата.

Кооперацията преустановила дейността си през 1947 година и се сляла с „Наркооп“ - Казанлък. Монетите били

събрани в чували в склада на „Наркооп“, който се намирал зад Пощата. Известно време били съхранявани от новообразуваната кооперация, след което били върнати в „Арсенал“ за претопяване, като тези от алпака отишли за направа на вилицы и лъжичи за заводския стол. Счита се, че големият български колекционер от Казанлък Стефан Велтов е единственият колекционер, който е виждал тези монети-жетони, събрани в чували.

Според Цанков, днес може би има запазена някоя и друга монета за спомен от наследниците на бивши работници и служители на кооперация „Държавна военна фабрика“ - Казанлък. Въпреки упоритото ни издирване, не успяхме да намерим такива образци, но пък историята разказва и за тази дейност на казанлъшкия „Арсенал“ през миналия век.

Юлия Младенова

Честито!

Честит рожден ден на инж. Симо Минков Цонков, ръководител на База за развитие и внедряване на боеприпаси в „Арсенал“ АД!

Да бъде здрав и все така с професионален размах, с упоритост в постигане на целите, с широк хоризонт в работата и увереност да продължава да ръководи това важно звено в структурата на „Арсенал“!

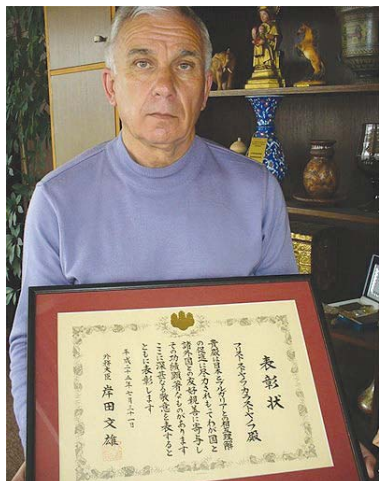
Нека и занапред да е все така отзивчив, добронамерен, разбираещ, знаещ и можещ, опора за екипа, негова душа и сърце!

Честит бъдете, инж. Цонков!

С уважение: От колегите в БРВБ

„АРСЕНАЛ“ ИЗПРАЩА ЯПОНСКИЯ ПОСЛАНИК ПО БЪЛГАРСКА ТРАДИЦИЯ

Преди своето отпътуване от България настоящият посланик на Япония у нас Н. Пр.

Масато Ватанабе ще получи в духа на българската народна традиция дар от „Арсенал“ АД. Богато везани с българска шевица риза и елек ще му бъдат връчени от Почетния гражданин на Казанлък и член на „Алтернативата на гражданите“ Христо Стоянов, художествен ръководител и хореограф на Фолклорен ансамбъл „Арсенал“. Бродирани блуза и елек, подарък от Казанлък, ще получи и културният аташе в Японското посолство у нас Мисаки Мишимура.

Облеклата, издържани в народен стил, са изработени и везани специално за посланик Ватанабе и културния аташе Мишимура като знак на дългогодишното приятелство и културните връзки между българския град на розите и няколко японски градове. Арсеналецът Христо Стоянов смело може да бъде наречен „духовният мост“ между Япония и Казанлък и „Арсенал“. Годици

наред той прославя българските народни песни и танци в Страната на изгряващото слънце и покрива сърцата на японците с българската народна музика, със завладяващите ѝ ритми и с красотата на народните ни носии.

Над 20 години съществуват културни взаимоотношения между Япония и Казанлък, като в тяхната основа е „Арсенал“.

За своя принос в разрастването на двустранното сътрудничество и за своята неуморна работа за популяризирането на българската традиция и култура в Япония Христо Стоянов е отличен с високото държавно отличие на Японското правителство - Орден на изгряващото слънце „Сребърни лъчи“. Той е и Почетен гражданин на японския град Мунаката. А ръководеният от него Фолклорен ансамбъл

Ризите с шевици, които ще отлетят за Япония, мъжката е вляво, дамската - вдясно

„Арсенал“ бе поканен да участва в културната програма на Летните олимпийски игри в Токио, които трябваше да се проведат през тази година. И още едно признание за арсеналеца Стоянов – на 19 май той трябваше да лети за Фукуяма, където по това време се провежда техният Празник на розата, и да бъде член на журито за избиране на Царица Роза в японския град. Поради пандемията от новия коронавирус пътуването на казанлъчанина се отложи, а и самият празник също ще се проведе в различен от традиционния формат. Но за сметка на това Христо Стоянов лично ще връчи на посланик Масато Ватанабе и на културния аташе Мисаки Мишимура прекрасните дарове от името на „Арсенал“ АД. Защото приятелството и доброто сътрудничество продължават.

„АРСЕНАЛ - 2000“ С ЖЕСТ КЪМ ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Хранителни продукти на обща стойност 3552,84 лева дари „Арсенал - 2000“ АД, ръководено от Христо Ибушев, на Домашния социален патронаж и Дневния център за стари хора към Община Казанлък. Дарението включва млечни продукти и сладкарски изделия в индивидуални опаковки. Сладкарските изделия са кроасани, меденки, вафли и други. Те се предоставят на хората в неравностойно положение като десерт, който по принцип не се включва в основното меню.

340 възрастни и хора с увреждания над 75% получават от хранителните продукти, дарени от „Арсенал 2000“, като осигурените захарни изделия са достатъчни, за да бъдат предоставени на всеки от нуждаещите се поне 10 пъти.

На Многая лета!

Рожден ден празнува на 30 май Янко Костадинов, директор „Финанси и икономика“ на „Арсенал“ АД. Празникът му е специален – финансовият директор на най-голямото машиностроително предприятие в България чества кръгли 70.

Годици наред на него се пада честта и отговорността да управлява финансите на гиганта „Арсенал“ – нелека задача, която той решава с перфектна точност и професионализъм. Икономист по призвание, арсеналец по дух, човек с огромни познания, далновидност и широк поглед. Човек, заслужил уважението на колеги, приятели, служители, работници.

Нека бъде здрав, все така с увереност и лекота да върви в годините напред и успехите да бъдат неизменен негов спътник!

Честит рожден ден!

На Многая и Благая лета!

Продължение от стр. 1

С ПОДКРЕПАТА НА „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“...

АЛТЕРНАТИВАТА
НА
ГРАЖДАНИТЕ

Те могат да заявят това свое желание в писмен вид при касиерите по заводи. Тук, без да се налага да посещават офиса на банката в града, ще получат и готовите си карти. С цел да облекчи своите работници и служители, дружеството организира целия процес по заявяване на карти и получаване на готовите на своя територия.

За жителите на село Енина също е предвидено улеснение – те могат да направят такава заявка в кметството.

Според кмета на населеното място Димитрина Дончева, с осигуряването на банкомат се е сбъднала една дългогодишна мечта на енинци, благодарение съдействието на „Алтернативата на гражданите“ и нейния ръководител инж. Николай Ибушев.

Улеснението е, както за арсеналци, живеещи в Енина, Долно Изворово и Горно Изворово, така и за жителите на самите населени места, на които няма да се налага да идват до града, за да ползват банкомат. Това е голямо предимство за майките с малки деца, за възрастните хора и пенсионерите, за хората с ограничени възможности за пътуване, на които се превеждат средства по банков път.

Кметът на Енина Димитрина Дончева благодари на „Алтернативата на гражданите“ и лично на инж. Николай Ибушев за подкрепата в добри каузи и реализацията на такива полезни за гражданите инициативи.

ПО ВОЛЯТА НА ДАРИТЕЛ СЕ ИЗГРАЖДА МЕХАНОТО

Датата е 18 октомври 1925 година. Опълченци от Шипка и доброволци от Сливница участват в народното тържество по полагане на първия камък на Механо-техническото училище в Казанлък, днес ПГ „Иван Хаджиенов“.

Училището се изгражда по волята на дарителя – казанлъчанинът Иван Хаджиенов, който завещава 1 милион златни лева за построяване на занаятчийско училище в Казанлък. Парите са внесени в Министерството на народното просвещение през 1923 г.

По искане на министъра на войната ген. Иван Вълков през 1925 година държавата отпуска още 1.5 милиона лева, които се прибавят към дарението, за изграждане на професионалното училище.

Първият план-проект на механо-техническото училище е на арх. Атанас Донков, автор на проекта на Паметника на Свободата на вр. Шипка.

Идеята на строителите на механотехникума е била учениците не само да се обучават, но и да произвеждат машини, които да се продават. Дори е била замислена ж.п. линия да свързва училището с гарата, за да се превозва произведената продукция. И наистина възпитаниците на първите випуски са произвеждали стругове, които са били продавани. По-късно в техникума са произвеждали бормашини и също са ги продавали.

През 2020 година Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“, наследник на Механотехникума в Казанлък, чества своята 95-годишнина.

НАД 4000 ЛЕВА И ДОБРОВОЛЕН ТРУД В ПОДКРЕПА НА КОЛЕГИ

С 4127 лева арсеналци подпомогнаха двама свои колеги, които останаха без покрив над главите си, след като пожар разруши къщата им в село Ветрен, община Мъглиж. Буквално за 3 дни работници и служители в Завод 3 и Завод 1 на „Арсенал“ АД събраха 3127 лева за своите колеги Радка Иванова и сина ѝ Жеко Иванов, в чийто дом избухна газова бутилка. 900 лева са събрани от Завод 1, където работи Жеко, а останалите са дарени от колегите на Радка от Завод 3. Към тази сума бе прибавена и еднократна парична помощ от 1000 лева, която осигури от своя фонд организацията на КНСБ в „Арсенал“. С това цялата сума към момента е 4127 лева. Главни организатори за събирането на средствата са Вълчо Сталев от цех 140 и Михаил Ангелов от цех 120 на Завод 3.

Отделно от това ръководството на „Арсенал“ АД осигури керемиди за направата на покрива, които бяха доставени на място в село Ветрен, където живеят майката и синът.

Добрите дела на арсеналци не спират дотук. Още през почивните дни в началото на месец май колеги на Радка и Жеко Иванови са започнали с доброволен труд да възстановяват къщата. Със събраните средства са закупили необходимите строителни материали – дървени греди, грунд и други, за ремонтване на покрива, за измазване на стаите и привеждането им в нормален вид след пожара.

Председателят на структурата на КНСБ в Завод 3 и член на Местната коалиция „Алтернативата на гражданите“ Станка Костова благодари от името на синдиката на всички работници и служители, които, без да се колебаят, са дарили средства за подпомагане на своите колеги, изпаднали в беда, и са се включили напълно доброволно във възстановяването на техния дом.

Продължение от стр. 1

Приветствие от проф. д-р инж. Ивайло Ганев, директор на Технически колеж – Казанлък към Технически университет - София

Наложи се за няколко дни да променим коренно системата на обучение в Колежа – преминахме изцяло в електронна среда и занятията се водят в реално време. При това най-важното е, че се постига пълноценно усвояване на преподавания материал. Интензивността, както на преподаването, така и на изпълнението от студентите на поставените им задачи, в много случаи дори е по-

слея, че повечето от тях вече гледат към бъдещото си развитие в магистърска степен и ще могат да отпразнуват с абсолвентски бал завършването й. Ние като ръководство също виждаме тази перспектива за най-добрите студенти и в момента се разработва учебна документация за продължаването на тяхното обучение в ТУ - София, с активното съдействие на „Арсенал“ АД, „М+С Хидравлик“ АД и други предприятия от град Казанлък.

Студентите от първи и втори курс в никакъв случай не отстъпват на своите колеги – абсолвентите, и прекрасно се справят с обучението си, така че и в тях виждам бъдещи водещи специалисти в областта на машиностроенето.

висока от тази при присъствените занятия. Повечето използвани платформи за обучение в електронна среда дават също и допълнителен инструментариум, който подпомага преподавателите и студентите по време на занятия. Учебните часове се водят по разпис и при висока посещаемост, установена не само от „влезлите“ в занятията, но и от активното им участие в тях. Възхитен съм, както от преподавателите – някои от тях са с над 30-годишен преподавателски стаж, така и от студентите. Те, изправени пред предизвикателствата на времето, успяха за броени дни да влязат в новия ритъм и новите реалности.

Всичко това ми дава увереността, че нашите първи абсолвенти на Технически колеж – Казанлък, ще се справят отлично на предстоящите държавни изпити. Този випуск завинаги ще остане в историята на Технически колеж в Казанлък. Това са хора, които имаха смелостта да са първите обучавани студенти в току-що създадения колеж, а сега са на прага да завършат в една много сложна обстановка. Искрено съжалявам, че те няма да имат своя нормален първи абсолвентски бал. Но, съдейки по досегашните резултати от обучението им, ми-

В момента стартираме новата кандидат-студентска кампания. Разбира се, и тя ще е подчинена на общата ситуация в страната и ще се проведе в дистанционна форма. Въпреки определени трудности се надяваме, както всяка година, и през тази да има значителен интерес към обучението по машиностроене в града на розите.

Безспорно е, че пандемията от коронавирус е бич и изпитание за цялата човешка цивилизация. Но тя и ни провокира към преосмисляне на множество дейности, които считаме за рутинни, катализира промяната на част от тях в съответствие с новите обективни реалности, накара ни да преминаем много бързо в ерата на съвременния дигитален свят. Уверен съм, че Колежът ще излезе от тази пандемия още по-силен и по-успешен!

Позволете ми да пожелаая на всички студенти, преподаватели и служители на Технически колеж - Казанлък, на всички казанлъчани, да са здрави и силни!

Успех на всички!

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

УЧЕНИ С ПРОБИВ В ЛЕЧЕНИЕТО НА COVID-19

Френски учени от различни болнични заведения в Марсилия и Ница публикуваха интересно клинично изследване на пациенти, които са били приети с диагноза COVID-19.

Поради неизвестността на заболяването клиничният екип не е имал установен протокол за терапия. Към момента на изследването единствените актуални сведения и данни идват от Китай, което дава общи насоки за действие в кризисната ситуация, но не гарантира ефикасност, а рисковете не са напълно доуточнени. Нямайки други опции и предвид сериозността на положението в глобален мащаб, единственият шанс в тази ситуация е да се форсира старт на клинично изпитване на лечение с препарати, за които има частични данни от Китай, но също така медикаментите са налични в Европа, без да има сериозни противопоказания и риск за пациентите. Така екипът решава да назначи медикаменти, които на първа линия се използват при малария. Основният препарат е хидроксихлорокин, а азитромицин е ползван като допълнителен.

Френският екип е предложил опитното лечение на всички COVID-19 пациенти, но поради липсата на гаранция за ефикасност и съществуващите рискове, част от пациентите са отказали да бъдат включени в изследването. По този начин се е сформирала негативна група от пациенти, което дава шанс за съпоставка и статистическа обосновка дали лечението е ефективно и дали допринася за по-бързото възстановяване на пациентите.

Изследвания и публикации от този род се провеждат в рамките на няколко месеца, ако не и години, но, следвайки стриктно Етичния кодекс, френският екип успява да публикува данните си в рекордни срокове. Макар и да описва лечението за пациенти, участвали само за един месец (март 2020 г.), събраните данни илюстрират многообещаващ ефект на терапията в рамките на кратък период от време.

Важно уточнение е, че пациентите, участвали в изследването, не са били с крайно тежки симптоми, налагащи прием в интензивно отделение. От публикацията става ясно, че въз основа на сериозността на симптомите и преценката на лекуващия лекар е добре да се започне ежедневна терапия с хидроксихлорокин от момента на PCR-позитивна диагноза с коронавирус. Така се намалява репликацията на вируса в човеш-

кото тяло. Изследванията показват, че на шестия ден от терапията с хидроксихлорокин вирусът спира развитието си при 70% от лекуваните пациенти. Ефектът е засилен при пациентите, които са приемали хидроксихлорокин в комбинация с азитромицин. При тях

значителен ефект се наблюдава още на третия ден от лечението.

Впоследствие основните наблюдения на френския екип са потвърдени от учени от редица различни страни. Също така различни източници дават информация за рисковете на терапията според индивидуалното състояние на пациента. В зависимост от придружаващите заболявания терапията може да отключи непредвидими симптоми и дори да влоши състоянието на пациентите.

Така става ясно, че в крайна сметка лечението не е универсално и използването на медикаментите е допустимо само след лекарско предписание и наблюдение. Това беше подкрепено и публикувано от международната здравна организация.

В България министърът на здравеопазването издаде заповед, с която разрешава лечението на пациенти с COVID-19 в лечебни заведения за болнична помощ с лекарствените продукти хидроксихлорокин и азитромицин.

Засега няма точен отговор относно механизма на действие на двата препарата. Скорошен научен труд твърди, че хидроксихлорокинът изгражда комплекс с нуклеотидите в РНК-гена на корона вируса и така блокира репликацията и разпространението на вируса в клетките. Азитромицинът се явява като катализатор на реакцията, което я ускорява в пъти.

Илюстриран е теоретичен модел на комплекса между хидроксихлорокин със РНК-гена на корона вирус.

Статията е публикувана със съдействието на д-р Радослав Младенов (PhD)

ПРАЗНИЧНА ПРОГРАМА НА ОНЛАЙН ФЕСТИВАЛ НА РОЗАТА 2020 В КАЗАНЛЪК „ПРЕСНИ НОВИНИ...“ за ПРАЗНИК НА РОЗАТА 2020 – от Чудомир до наши дни

24.05.2020 г. /неделя/

„НАШИЯТЪ КАЗАНЛЪКЪ“ – изложба на открито на пощенски картички и снимки от Казанлък, пл. „Севтополис“

1.06. 2020 г. – 7.06.2020 г.

„НЯКОГА И СЕГА“ – онлайн послания – поздравии от Царица Роза през годините, www.kazanlak.bg и Facebook профил – Община Казанлък

1.06.2020 г. /понеделник/

„МАЛКИ СЪОБЩЕНИЯ И ИНТРИГИ“ – конкурс „Царица Роза“ 2020. Обявяване на онлайн избора за Царица Роза 2020

„ЦВЕТЕТО И ДЪБЪТ“ – изложба - живопис, акварел на Мара Чорбаджийска и Димитър Чорбаджийски - Чудомир, Художествена галерия - Казанлък

„Детство мое пред екрана...“ – празничен онлайн поздрав, Facebook профили на детските градини

5.06.2020 г. /петък/

„ПОГЛЕДНИ ПРЕЗ БАЛКОНА И ПРАЗНУВАЙ“ – издигане на знамето на Казанлък. Водосвет за благоденствието на Казанлък, пред сградата на Община Казанлък

„МОМИНА ХУБОСТ“ – коронарване на Царица Роза, Алиолувата къща

6.06.2020 г. /събота/

„ТРАДИЦИЯТА ПРОДЪЛЖАВА – Яхната отваря врати“ – онлайн лекция за яхнаджийството, Етнографски обект „Яхна“

„РОДЕН В ГРАДА НА РОЗИТЕ“ – концерт от казанлъшки изпълнители и рецитал по стихове на Петър Цанков, Парк „Тюлбе“

7.06.2020 г. /неделя/

„ДАМАСЦЕНА ЦЪФНА В КАРАНТИНА“ – онлайн ритуал „Розобер и розоварене на живо“, Етнографски комплекс „Кулата“

„ЦАРИЦА ИДЕ – ВСЕКИ ДА Я ВИДИ“ – „От тук – от там“, по градските улици

„АРСЕНАЛ“ МИ Е ЖИВОТЪТ

За Борис Иванов Мечев, отличник от Алеята на трудовата слава, животът се състои в три неща – „Арсе-

ският път на Борис го извежда от заводския портал. По семейни причини решава да се насочи към друг вид

трудова слава е привлечен като настройчик на метало-режещи машини с цифрово-програмно управление.

„Арсенал“ ми е животът – от ученик, всяко лято по 1 - 2 месеца, после по разпределение, а след това вече не си представях друг завод, където да се чувствам на мястото си, както тук“, казва Борис Мечев. Работил е като шлосер, ОТК в цех и на изпитателен полигон, по приемки на готовите изделия, в монтажни цехове, като настройчик. Бил е един от майсторите по специалните изделия, работил е по усвояването на „Арсенал Компакт“. За него специалистите са категорични: „Има усет и интерес към техниката изобщо. Той изучава задълбочено всяко ново изделие и, ако при неговото усвояване има някакъв проблем, веднага предлага конструктивно решение за подобряването му“.

„От неговите ръце изделия с дефекти никога не са излизали. Ценим техническото му мислене и професионалния поглед. С него се консултираме как да направим най-добрите пружини за дадено изделие“, коментира инженер-конструкторът Николай Куцаров, с когото Борис Мечев работи дълги години по усвояването на нови изделия и с когото се разбират от половин дума.

А арсеналският майстор скромно си признава, че винаги се е старал да изпипва всичко, до най-малката подробност. Прехвърля спомените си от близо 40-те лета в „Арсенал“ – имало е много

ангажименти, Борис Мечев е поел и синдикални отговорности. Председател е на структурата на КНСБ в цеха. Работата с хората също му е присърце и му носи удовлетворение.

Иначе, отличникът на трудовата слава от 1/300 е кореняк енинец. Там е роден

от естествени материали – дърво, смола, цветя. Преди няколко години идеята дава Моника, която иска да съхрани като живи прекрасните цветя от градината на мама, а Веселин намира технологията за това, използвайки специална смола.

И четиримата обичат да из-

Борис Мечев по време на награждаването му като отличник на трудовата слава на „Арсенал“

нал“, къщата и семейството. Още като ученик в Механотехникума стажува по време на летните практики в „Арсенал“, в цех на Завод 1, а след завършване на средното си образование отново е в завода, по разпределение. Изкарва задължителната по онова време казарма, а след нея, точно на 20.02.1980 година, постъпва в Завод 1 като шлосер в бригадата на Васил Мирлев. И той става част от неговата житейска съдба – на каквато и трудова позиция да е през следващите 40 години, все е в Завод 1. Първо работи по монтажа на пистолет „Макаров“, после цехът се премества на площадката в село Шейново, където работи 15 години. До 1993-а е шлосер, но, забелязали неговите умения, качествата му на машиностроител и на технически мислещ човек, ръководителите му предлагат да оглави Центъра за окончателен контрол на качеството, т. нар. ЦОКК.

„При нас постъпваха детайли от цялата страна и ние ги окачествявахме в Центъра, – спомня си Борис Мечев. – Детайлите бяха от изключително широка номенклатура, от различни заводи в страната, които трябваше да минат през много прецизен контрол и аз винаги съм изисквал най-доброто“.

Както неизбежно се случва, времето тече, а заедно с него се променят и обстоятелствата. В края на 90-те години на миналия век се налага заводът от Шейново да се върне обратно в Казанлък. Тук Борис Мечев става ОТК по всички изделия на Завод 1. Специалното производство е особено, изисква знания, внимание, опит, перфекционизъм и именно затова контролът на неговото качество е поверено на майстори като него.

Идва 2007 година. Житей-

професионално поприще – постъпва в строителството, още повече, че той има личен опит и в тази работа. Обаче не се задържа дълго, машините са в кръвта му и през 2011 година отново се връща в „Арсенал“. И както е започнал първия си трудов ден тук, така се случва и сега, след 31 лета. Отново е в бригадата на Васил Мирлев, пак е шлосер.

Заедно със съпругата си Славка и с децата си Моника и Веселин

В момента е в пружинния цех на Завод 1. Но и тук има една прелюбопитна подробност – сградата е емблематична за „Арсенал“. През 1924 година именно тук е построен първият цех, с който се поставя началото на завода в Казанлък при преместването му от София. Място, дълбоко свързано с историята на най-старата фирма в България и най-голямото машиностроително предприятие у нас – „Арсенал“. Тъй като производството на пружини се разширява през 2013 година, отличникът от

напрегнати делници, денонощна работа, за да се подготви експедиция, командировки, срещи с много хора, безсъние, тревоги, ако нещо не се получава, радост от успехите... Колективът на цех 1/300, в който работи сега, е много добър, споделя още той. От няколко години началник на цеха е Радослав Петков. Специалист с дългогодишен опит и знания в производството на пружини, направил е нововъведения, които веднага са се отразили в положителна посока.

Освен професионалните си

Сградата на настоящия цех 1/300, на чиято фасада стои историческата табела: „Тук през пролетта на 1924 година бяха положени основите на МК „Фридрих Енгелс“ - Казанлък, юли 1984 г.“

навремето в казанлъшкото село Енина е имало дори родилен дом. Там е къщата, която започва да строи през 1980 година и все още има какво да се прави по нея. „Защото къща се строи цял живот“, цитира народната мъдрост дългогодишният арсеналски кадър. И защото за него домът е онова незаменимо място, в което трябва да има уют за цялото семейство. Съпругата на Борис – Славка, също е арсеналски кадър и също работи в Завод 1, окачествител е в цех 400. Децата – дъщерята Моника и синът Веселин, вървят по свой собствен път. Моника Мечева е заместник финансов мениджър на застрахователно дружество в София, а Веселин Мечев е магистър-лесовъд и работи в Държавното лесничество в Казанлък. И двамата имат една невероятна страст – правят уникални бижута и сувенири

лишат сред природата. Винаги, когато имат възможност, са заедно и си организират излети в планината. За Борис едни от най-приятните мигове през почивните дни са и тези, прекарани с дългогодишен колега от „Арсенал“ на язовир „Копринка“. Няма невиджани попадения в риболова, но отмората край спокойната вода и сладката приказка с верен приятел му действат силно релаксиращо. А голямата му страст са животните – отглеждал е много, дори е имал коне, но сега е „свил“ хобито си до две котки и няколко заека.

Светът на един арсеналски майстор, събран в три думи – работа, семейство, дом. И в трите – всеотдаен, отговорен, без излишна показност, но с дълбоката нагласа да дава най-доброто, на което е способен. И му се получава.

Юлия Младенова

Ваучер Храна Edenred

Пазарувайте с Ваучер Храна от Идънред в повече от 10 000 търговски обекта в цялата страна.

С Карта и Ваучер Подарък изберете сами своя най-желан подарък, независимо от вида му: облекло, техника или друго.

www.edenred.bg, bulgaria@edenred.com, +359 2 947 02 20

За пръв път в над 50-годишната история на казанлъшкия конкурс „Царица Роза“ изборът на момичето с короната върви дистанционно. Поради епидемията с COVID 19, породила извънредното положение и последвалата извънредна епидемична обстановка, местните власти в Казанлък решиха Царица Роза 2020 все пак да има. Но да бъде избрана чрез интернет платформа. Конкурсът се развива. Историята му изобилства от любопитни факти покрай стотиците красавици, участвали в него. История, с траен и ярък, включително арсеналски, отпечатък.

ЦАРИЦИТЕ НА „АРСЕНАЛ“ – ОТ КАЗАНЛЪК ДО ЧИКАГО

Царица Роза 1970: Сия

Анастасия Стоянова, Сия, е първата Царица Роза, поела короната от специално жури на организиран общински конкурс през 1970 г. Сия си спомня, че именитият художник от Казанлък Теньо Пиндарев е човекът, който видял в нейното излъчване тракийската хубост, която следвало да се търси точно в този конкурс. Нарисувал десетки розоберачки в своя известен цикъл, Пиндарев имал ясна представа за типажа, който местната управа, по негова препоръка, искал да наложи в годините напред като образ на символа на Казанлък – Царица Роза. Сия има интересна съдба. След завършването си една година работи като рехабилитатор в „Арсенал“. После – Варна, Националният отбор по спортна гимнастика, 30 години в Германия... Прибира се в България, в прекрасния си дом в казанлъшкото Дунавци. Където продължава да си спомня препълнения ресторант „Роза“, синята лента на Царицата, останала ценна лична реликва, празничното шествие, радостта на хората, обичта на казанлъчани...

Царицата на 1972 – Мария Раевска

Тя има потомствена арсеналска жилка. Нейният баща е военен представител на продукцията на оръжейницата. Човек с авторитет в града. С успешната си професионална кариера като инженер-химик в научен институт, в последните години тя работи в екипа на престижно адвокатско дружество в София. Радва се на две дъщери и внучка. Остава жива връзката си с Казанлък. Обича да води тук семейството и приятелите си за всеки Празник на розата.

Румяна Иванова – Подгласничка 1986

Кариера в счетоводството на „Арсенал“ прави и подгласничката от 1986 г. Румяна Иванова. Завършила икономика в Свищов, тя идва тук първо в Завод 7, а после – в централното счетоводство. След 13 години работа в ДСК, Румяна се връща през 2016-а на старата си работа в „Арсенал“. Празникът 1986 остава ярко в спомените ѝ. Стилният конкурс в „Роза“, звездата Петър Вучков, водещ на светското събитие, настроението, щастливите млади хора...

Иванка Бакоева – Царица 1973

Иванка Бакоева-Генчева, Царица Роза 1973, е арсеналка на сто процента. Завършила Механотехникума в Казанлък, дал хиляди кадри на оръжейницата, тя постъпва в ЕИЦ на „Арсенал“, където работи като статистик. Ръководи складово стопанство, а след създаването на „Арсенал 2000“ през 2007-а година, се премества там.

В нейните най-ярки спомени е първото обаждане от Комсомола, младежката организация, която по онова време движи основната работа по организацията на избора на Царица Роза и има думата при подбора на участничките. Най-престижният тогава ресторант „Роза“, тръпката на момичетата, които по онова време влизат във вечерно заведение сами, направо – за пръв път в живота. А толкова видни хора на едно място не са и сънували. Журито е от известни софиянци. Причесанието е огромно. И до сега конкурсната вечер е личен скъп спомен, останал у нея заедно с красивия кожен албум, ръчна изработка, който получава като подарък.

Помни в подробности целия празник на Казанлък в дните на розата, словото, с което приветства хората, вдигането на градското знаме, обиколките из Долината, снимането на рекламен филм с БНТ...

Подаръците от онова време били символични, но непременно ръчна изработка и свързани с българската традиция. Бакоева още си пази битовото каренце и дърворезбата – подарък от Общината.

Коронясването, което сега се случва в петък вечер на площада, през 1973-а е в розовите градини. Ароматът, наиченият с цветовете мотокар, с който смело на върха на платформата преминава в празничното шествие, цялата шумотевица покрай това, да бъдеш център на „царската свита“, няма как да се забравят. Един друг подарък Бакоева пази като най-ярко преживяване – покрай празника тя сбъдва мечтата си да влезе в оригинала на Тракийската гробница. Има какво да разказва на многото си внуци. И го прави сега. Връзката с конкурса продължава и след това. Бакоева е била и жури в избора на Царица Роза.

Мария Върбанова Царица Роза 1991

Има много Марии в „Арсенал“, но Царица е само една... – това е факт.

Къдрокоса, черноока, пленителна с усмивката си, Мария Пейчева-Върбанова е точният образ, излъчване, търсено още от времето на вдъхновителя на конкурса Теньо Пиндарев. Мария е позната на колегите си от Завод 4/110 с началник Христо Славов отдавна. Житейската пътека я води неотлъчно в „Арсенал“. Учудващо е, че тя не царува в покоите на някой имиджов офис, а пред струга – макар и „мини“, все пак струг. Това не я прави по-малко обаятелна, нито по-малко усмихната. Първите години на прехода я заварват на прага на професионалното развитие. Мечтата „Медицинска сестра“ се изпарява бързо. Но желанието за по-високо образование – никога. То я води към инженерната диплома с възможността, която „Арсенал“ дава за обучение, съвместо с Пловдивския университет.

Своя живот тя определя с две думи: „Благодарна съм“. Благодарна е за всичко, което има. Мария бе и в журито на юбилейния конкурс за избора на казанлъшкия символ през 2018 г. Сега до бакалавърската степен ѝ остава само една година. Все така се преборва за отличния успех. И вече мисли за магистратура.

Диана Рамналиева

Продължава в брой 233 на в. „Трибуна Арсенал“

БЕЗ УПОРИТ ТРУД НЯМА НИТО ТАЛАНТИ, НИТО ГЕНИИ

Мисълта е на руския учен-енциклопедист Дмитрий Менделеев, автор на класическия труд „Основи на химията“ и създател на периодичната система на елементите, известна като Менделеева таблица. От тази мисъл се ръководи в своя житейски и професионален път директорът на Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ Мариана Демирева.

Завършила е със златен медал Математическата гимназия в Казанлък. Висшето си образование завършва в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, специалност „Химия“. Преподава по химия и опазване на околната среда от 1980 година. Била е учител в няколко основни училища, като най-ярък спомен ѝ остава работата в ОУ „Паисий Хилендарски“ в Казанлък, където среща изключителни колеги и педагози.

От 2005 година е учител в ПГ „Иван Хаджиенов“, през 2008 година става помощник-директор, а от 2012-а е директор на същото училище. Притежава Първа квалификационна степен за учител. Член е на Местната коалиция „Алтернативата на гражданите“.

„В основата на всичко е трудът. Човек трябва да мине през трудностите, за да се развие“, смята Мариана Демирева.

- Г-жо Демирева, тази година ПГ „Иван Хаджиенов“ навършва 95 години. Вероятно плановите за честване на годишнината са били по-различни, но независимо от това, как отбелязвате патронния празник?

- В края на месец април по традиция всички наши ученици и колеги дефилират по улиците на Казанлък в празнично шествие „Парад на професиите“. А концертът „Механо и приятели“ трябваше да събере на една сцена талантите на поколения хаджиеновци. За съжаление, планове не се реализираха с действителността, но очакваме през октомври да отбележим юбилея заедно. В гимназията се обучават ученици в 4 специалности - „Компютърна техника и технологии“, „Строителство и архитектура“, „Машини и системи с цифрово-програмно управление“ и „Мехатроника“. Така, както учебният процес водим дистанционно през платформата Microsoft Teams, виртуално отбелязахме и патронния празник - с видео визитки на 4-те професии; с интерактивна анкета „Механото празнува“, в която предложихме на наши ученици, на кандидат-гимназисти и на граждани, да споделят свои впечатления и да разгледат постиженията ни, които наистина не са малко.

- Между „Арсенал“ и Механотехникума има здрава връзка, продължаваща повече от половин век. Факт е, че и заводът в Казанлък, и училището са връстници. Как оценявате това в исторически план и днес?

- В миналото и днес „Арсенал“ и Механотехникумът са едно цяло. От годините на новооснованото техническо училище в града ни

до наши дни помежду ни съществува здрава връзка. Училище, подготвящо кадри за машиностроенето, и фирма, която осъществява реализирането им в производствения процес, са взаимно допълващи се институции. От 2015 година досега през производствените структури на предприятието са преминали практически обучение 160 възпитаници на нашата гимназия. Благодарни сме за подадената ръка отстрана на „Арсенал“, за приятелското рамо, за подкрепата. Всяка нова идея отстрана на училищното ръководство е реализирана с подкрепата на фирмата. Така в годините назад се е зародила и реализирала специалността ГАПС. По-късно се отправя поглед към машините с ЦПУ. Тази специалност набира изключително голяма скорост през последните години, отново благодарение на далновидното ръководство на „Арсенал“ АД. И в наше време, по инициатива на генералния директор на дружеството инж. Николай Ибушев и с безценната подкрепа от негова страна, успяхме да открием и да развием най-младата и модерна специалност в гимназията - „Мехатроника“.

Тъй като стана въпрос за празници, „Арсенал“ отбелязва 95 години от преместването на завода в Казанлък, а ние честваме 95 години от основаването на техническото училище в града, което става благодарение дарението от 1 млн. златни лева на нашия съгражданин Иван Хаджиенов.

Така, както можем усърдно да работим и да довеждаме работата до успешен край, така и училището, и заводът честваме празниците си. Заедно, като един организъм. Приятно е в началото на учебната година през месец октомври да пулсираме в ритъма на арсеналския празник, а в края на учебната

година, през месец април - арсеналци да са наши гости. С „Арсенал“ имаме и друг общ празник - училищният „ТехноФест“. За пета поредна година заедно ще се подготвим. Този път в ситуация на извънредна епидемиологична обстановка в страната. Ще празнуваме виртуално. Екипът на гимназията е щастлив с такъв партньор до себе си. От разстоянието на времето считам, че това е съдба - заедно можем повече, проверено и доказано.

- Един от най-успешните партньори на гимназията в дуалното обучение е „Арсенал“. Освен това, фирмата подпомага инициативи на училището. Какво, според Вас, дава това сътрудничество и може ли то да бъде пример в професионалното образование у нас?

- Изключително ползотворно сътрудничество между училището и фирмата. Благодарение на подадената здрава десница отстрана на „Арсенал“, проектът ДОМИ-НО - за въвеждане на дуалното обучение в България по швейцарския модел, бе доведен до успешен край. Защото ние, първите, бяхме и сме достатъчно отговорни, но не ни е лесно. Ние вървахме по нов, неотгъпан път. От първите зависи колко успешни ще са следващите. И неслучайно, както „Арсенал“ АД, така и ПГ „Иван Хаджиенов“, са разпознаваеми в цялата страна сред фирми и училища. Не без основание други професионални гимназии, от други градове, мечтаят да имат за свой партньор „Арсенал“. Благодарни сме! И такива трябва да са всички жители на общината. Новите специалности в направление „Машиностроене“ подготвят качествени кадри не само за „Арсенал“. Тези наши възпитаници запълват по-

требностите от специалисти в сектор „Машиностроене“ и в другите местни фирми. Срещаме пълно разбиране и подкрепа в лицето на г-н Николай Ибушев, г-н Владимир Чучумишев, г-н Николай Куцаров. Твърдя, че нашите взаимоотношения са модел за подражание и алгоритъм за работа между професионалните гимназии и техните фирми партньори в страната.

- През последните години Механотехникумът се радва на нов подем, той се преобрази във всяко отношение. Какви са най-големите успехи и какво все още искате да постигнете?

- Стремим се към модерна материална база, приемаме все по-ученолюбиви и мотивирани ученици, разчитам на изключително трудолюбив и неуморен екип от учители и служители. В навечерието на юбилейната 95-а годишнина от основаването на училището възпитаникът на Механото Йордан Караколев, управител на фирма в София, дари на училището средства за закупуване на професионална техника за оборудване на работилница със съвременни машини по практика. Оборудването е за двете специалности от направление „Машиностроене“ - „Машини и системи с ЦПУ“ и „Мехатроника“. Верни на девиза си „Креативни, технични, различни“, първи в областта сформирахме ученически Гвардейски отряд и ученически Духов оркестър, които ще представляват Казанлък при официални събития. Предстои връчване на знамето на Осми ученически гвардейски отряд при ПГ „Иван Хаджиенов“ и връчване на тамбурмажора на ученически Гвардейски духов оркестър на официална церемония. Срещнахме пълна подкрепа от Община

Казанлък в лицето на кмета Галина Стоянова за организиране на общоградско тържество. Гвардейските униформи вече са в училището ни. Изпълнението им е финансирано от дарения на общинските съветници от Местната коалиция „Алтернативата на гражданите“, както и от още две фирми в Казанлък, едната от които е партньор на училището в дуалното обучение. За първа година имаме и дарителска награда „Ученик на годината“ със стипендия от 1000 лева, осигурена от възпитаника на Механото Момчил Тодоров от випуск 2006 година. Носител на наградата е зрелостникът Стоян Петров от XII б клас, специалност „Строителство и архитектура“. Така дарителската мисия на Иван Хаджиенов вдъхновява и днес.

Подготвяме и напълно обновена музейна сбирка, представяща почти вековното ни наследство и успехите, предстои издаването на книга за постиженията на училището, като и за двете инициативи ни подкрепят партньорски фирми на гимназията. В чест на празника, по идея на нашия екип, композиторът Хайгашот Агасян и поетесата Надежда Захаријева сътвориха тържествена песен за Механотехникума, която се превърна в химн на училището. За да го има химнът, също получихме дарение от фирма в Казанлък, която е наш партньор. За тези добрини си струва да се говори, да се пише, да се знае. Удоволствие е да се работи с партньорите и приятелите на гимназията! Вече отправяме поглед към подобряване материалната база на корпуса за практическо обучение.

- В навечерието на 24 май и по случай 95-годишнината на Механотехникума какви са Вашите пожелания?

- На емблематичното за града и региона ни техническо училище Механото, на учениците, родителите, служителите, партньорите, приятелите и съмишлениците пожелавам здраве и дълголетие. Нека се множат успехите. Нека инициираме и реализираме нови идеи, да творим, да градим. Да продължим заедно да пазим традициите и да развиваме новаторския дух. Да оставяме светли следи за идните поколения!

Благодаря на всички хаджиеновци и приятели за всеотдайността и красивите отношения, които създадохме заедно! Честит празник!

Юлия Младенова

ЗА ПОЧИТ И ПРОСЛАВА НА ПЪРВОУЧИТЕЛИТЕ

„Спасявайки делото на Светите братя Кирил и Методий, България е заслужила признателността и уважението не само на славянските народи, но и на света. И това ще бъде така, докато човечеството влага истинско съдържание в думите напредък, култура и човечност...“. Думите са на проф. Роже Бернар /1907 – 1997/ – френски лингвист и специалист по български език, превел много класически български автори, носител на два ордена „Кирил и Методий“ – I степен.

Безпримерно и всепризнато е делото на двамата просветители за културно-историческото развитие на Европа. Днес кирилица използват 70 езика и 300 милиона души в света.

В края на 9-и век, още с идването на техните ученици в България през 886 г., Кирил и Методий са канонизирани за светци и са обявени за равноапостоли и велики християнски учители. През 1980 г. това признание идва и от папа Йоан Павел II, който ги обявява за покровители на Европа.

Празникът. По повод празнуването на 1000 години от Моравската мисия на двамата братя Всеруският Синод взема решение: „За спомен на хилядолетието, откакто първоначално бе осветен нашият бащин език чрез Евангелието и Христовата вяра, да се установи ежегодно, започвайки от тази 1863 г., 11 май като църковен празник на преподобните Кирил и Методий“. След това, като църковна прослава, тази дата се чества във всички православни славянски страни, а през годините на Възраждането влиза в празничната система на българите като гражданско тържество за просвещение и национално въздигане.

Честване на двамата братя за първи път е организирано на 11 май 1851 г. в епархийското училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Пловдив по инициатива на Найден Геров. През 1857 г. празникът е почетен в българската църква „Св. Стефан“ в Цариград, в Шумен и Лом, през 1860 г. – в Скопие, а през 1862 г. – във Варна. В София е организиран от учителя Сава Филаретов.

От 1863 г. 11 май се установява като всеобщ църковен празник на Светите равноапостоли. След Освобождението става общоучилищен празник на славянските първоучители. С въвеждането на Григорианския календар през 1916 г. празникът се чества на 24 май. След 1969 г. църковният календар е отделен от светския и празниците стават два – църковен на 11 май и светски – на 24 май, утвърден като Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост и обявен през 1990 г. от НС за официален празник.

Днес икона на Солунските братя има в почти всяка българска църква. Портрет на първоучителите има във всяко българско училище. В редица градове има издигнати паметници в тяхна чест.

Ежегодно на 24 май българска държавно-църковна делегация се покланя пред гроба на Св. Кирил в църквата San Clemente в Рим.

В днешно време 11 май, по нов стил 24 май, се отбелязва в много държави, сред които Русия, Украйна, Беларус, Северна Македония, Сърбия, Черна гора, Чехия, Словакия.

В Казанлък. Казанлъчани

са сред първите, преклонили се пред делото на славянските просветители. Градът е известен със стремежа си към просвещение и със своите първи учители: даскал Никола Камбурът, даскал Манол, Тачо Мангата, Тодор Кюлджията, даскал Филип Велиев, направил първия пълен български превод на Омировата „Илиада“. Поп Еньо е един от първите просветители, поставили началото на образованието тук – през 1834 г. той открива училище към църквата в Куленската махала. През 1837 г. в Казанлък се ражда първото новобългарско светско училище, предшественик на Главното класно училище, дн. СУ „Екзарх Антим I“. В него през 1852 г. е окачена икона на Светите братя Кирил и Методий, изработена в Русия. Тук за пръв път в Казанлък е отбелязан празникът на българската писменост и просвета.

Казанлък е сред първите градове, в които са станали общограждански чествания на славянските първоучители – през 1859 г. В своя дописка от 13 май с. г. във в. „България“ Иван Ваклидов отбелязва, че на тържеството в Казанлък бил направен и помен за починалите училищни благодетели Христо Николов и Иван Недялкович, като били събрани и средства за издигане на техен паметник. „От това можем да заключим, че честването на Св. Кирил и Методий било съчетано и с обществена инициатива“, пише „Църковен вестник“ в бр.19 от 1993 г.

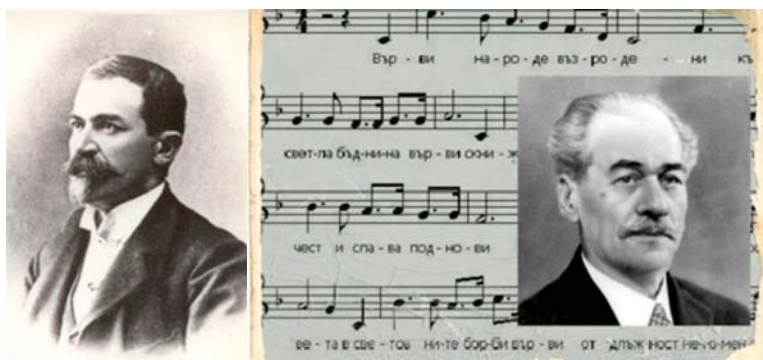
Казанлък е първият град в България, в който е издигнат паметник на светите братя – през 1932 г. в двора на Казанлъшкото педагогическо училище, дн. ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“, по проект на учителя по рисуване Иван Топалов от с. Търничене.

Химнът. Идеята за песента, която българите пеят с просълзени очи от близо 130 години в прослава на първоучителите, възниква след Освобождението. За пръв път е изпълнена на 11 май 1901 г. в Ловеч.

През 1892 г. писателят и общественик Стоян Михайловски, тогава преподавател по френски език в Русенската мъжка гимназия, написва стихотворението „Химн на Св. св. Кирил и Методий“ и го публикува в сп. „Мисъл“ в Русе. То включва 14 куплета,

от които днес най-често се изпълняват първите 6.

Текстът придобива известност 9 години по-късно, когато през 1901 г. учителят по музика в Петокласното Лов-

Стоян Михайловски

Панайот Пипков

чанско училище Панайот Пипков написва мелодията към него. Разказват, че това е станало в час по пеене. На Пипков било възложено да напише песен, която учениците да изпеят на приближавания църковен празник на Кирил и Методий на 11 май. Той все не намирал подходящ текст и постоянно отлагал. На 9 май забелязал, че едно от момчетата съсредоточено чете стихотворение в неговия час, взел книжката му и се зачел. Това било стихотворението на Ст. Михайловски. Преди да стигне половината, в главата на композитора вече се родила музиката за песента. Взел тебешира и започнал да пише нотите върху черната дъска. Още преди да е ударил звънецът за края на часа, мелодията била завършена, а учениците му я разучили и запели. На училищния празник я запяло цялото училище. Като всеучилищен празничен химн „Върви, народе възродени“ – за възвала на делото на Кирил и Методий, песента се изпълнява от 1902 г. Известна още и като „Химн на Св. Св. Кирил и Методий“, и до днес тя е най-възторженият и любим химн, с който българите посрещат своя най-светъл празник.

Орденът. Орденът „Св. Св. Кирил и Методий“ е втори по старшинство в наградната система на Република България, след орден „Стара планина“. Той е приемник на два ордена преди него. Орден „Св. Св. равноапостоли Кирил и Методий“ е осно-

ван от Фердинанд I през 1909 г. – на имения му ден 18 май /по стар стил/. Съгласно указа на XIV обикновено народно събрание орденът „заема на вечни времена първо място между всички ордени в Българското царство“ и с него „се ознаменува и увековечава славното и велико събитие – провъзгласяване на България в независимо царство“. Орденът има само една степен – кавалер. Съгласно статута му броят на живите български кавалери на ордена не можел да надхвърля 15 души. С него са награждавани българи и чужденци с големи заслуги към България и човечеството. През Третото българско царство са наградени само шестима българи: Екзарх Йосиф, митрополит Симеон, Иван Е. Гешов, д-р Васил Радославов, генерал Данаил Николаев, Иван Вазов. Отличieto се носи на лента с портокалов цвят през лявото рамо. Има също и малко и голямо огърлие, което било за царя.

Орденът е истинско изящно произведение на изкуството.

първа степен се награждават лица с големи заслуги в областта на културата, изкуството, образованието и науката. Орден – втора степен се връчва на дейци на образованието, културата и читалищното дело.

Първа степен

Втора степен

Огърлие

Редица личности, художествени колективи, читалища и училища в Казанлък и района са носители на ордена „Кирил и Методий“ и „Св. Св. Кирил и Методий“. Сред тях са: художниците Константин Трингов, Дечко Узунов, Ненко Балкански, писателят и художник Чудомир, композиторът Петко Стайнов, карикатуристът Теню Пиндарев, актьорът Любомир Кабакчиев, фотограф-художникът Артин Азиян, скулпторът Доко Доков, преподавателят по физика Теодосий Теодосиев; народните читалища „Искра“ – Казанлък, „Цвятко Радойнов“ – гр. Крън, „Светлина“ – с. Ръжена, „Пробуда“ – с. Копринка; казанлъшките училища „Екзарх Антим I“, „Никола Вапцаров“, „Паисий Хилендарски“, „Георги Кирков“; танцовият ансамбъл „Арсенал“, Ансамбълът за народни песни и танци „Искра“ и др.

Празникът-символ. 24 май е символът на българската идентичност. На преклонението пред великото дело на първоучителите – Светите братя Кирил и Методий. На българската традиция и духовност, на българското самочувствие. Символът на българското достойнство.

Мария Рашкова